

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre 48 kor
Fél évre 24 kor.
Egy negyed évre 12 kor.
Egy hóra 4 kor.

Nyilttéri költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak paleájában.

TELEFON-SZÁM: 87.

KLADOHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

Közeft főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szombat, augusztus 17.

Tőzsdenyitás előtt.

Az aradi pénzügyi és vállalati részvényekben hosszú időn át fennállott tespedést az utóbbi napokban mozgalmas élet váltotta fel, amit még fokozni fog a tőzsdéi magánforgalomnak szeptemberre kilátásba helyezett megnyitása.

Aradon a tőkésék és a közönség figyelme most kezd a részvények felé irányulni. Ez az általános érdeklődés jogosult, mert az aradi részvény az egyedüli, ami a háboruban olesó maradt. Tudjuk, hogy minden cikk felszökött kétszeresről — tízszeresre is, csak az aradi részvények ára nem változott lényegesebben. Az összes helyi papirok árfolyama ma is alacsonyabb még, mint volt békeidőben. A tőzsdén jegyzett papiroknál a rohamos értékelkedési processzus már régebben végbement és jól jártak azok, akik az elismert jó papirok iránt bizalommal viseltetve, azokat vásárolták. Sokan szereztek ezáltal nagy vagyont. A pesti papirok ára azonban ma már oly magas, hogy egyik-másik alig jövedelmez többet 1½—20%-nál.

Ezzel szemben az aradi papirok magas kamatjövédelmet hajtanak, a legbiztosabb tőkebefektetésre nyújtanak alkalmat és emellett nagy értékelkedéssel is kecsegtetnek.

Az üzletemberek eddig főleg árukba fektették a pénzüket. Ennek volt értelme, míg volt áru. De ma már, mikor áru alig van és mikor az árukkal való kereskedés közben, a mai túl-hajtott árak mellett, köporos aknák felett jár az ember, mert kockázatnak kitett vagyonán kívül gyanan a becsületét is tűzbe viszi: észszerű a tőke nyugodt elhelyezését keresni. Az a rohanás, mely mostanálh házak, földbirtokok és szőlők megszerzésére irányult — úgy látszik — kitombolta magát és lecsendesedett két okból. Először, mert megnehezítette az ingatlanok adás-vételét a kormányintézkedés, mely, az átírást jóváhagyáshoz kötötte; másodsor, mert oly magasra verték is fel az ingatlanok árait, hogy ezek mellett a józan kalkuláció már nem találja meg a számítását. További ok, hogy a tőke, amely mozogni és vállalkozásában nyereségre szert tenni akar, más irányban keressen érvényesítést, abban rejlik, hogy csaknem minden valamirevaló ház, mely városunk területén eladó volt, a nagy kereslet folytán már elkelt. A pénzbőség egyre tart, sőt pénz egyre több lesz és ha figyelembe vesszük, hogy Arad-hegyalja borterméseért az ősszel több mint kétszáz millió korona fog ideözönlenni, meg fogjuk érteni a legkitünőbb, jövedelmező befektetés: a részvények felé irányuló, egyre élénkebbé váló általános érdeklődés jogosultságát.

Szokás ilyenkor arról is beszélni, hogy mi képezi a részvény fedezetét? illetve miképen van a részvénytársaságok pénze kihelyezve? Helybeli pénzügyeink, mint tudnivaló, fennállanak már 30—20 éve és azóta méhek mód-

jára gyűjtik tüzleteiket. Üzleti állományuk javarésze még békeidőből ered, amikor még az akkori becsérték 50—60%-át nyújtották kölcsönképen, mindegyik több száz házra és több száz tételben földbirtokra. Tehát a részvények értéke ma a legrealisabb alapokon nyugszik.

Érthető az, hogy ilyen viszonyok között mindenki ragaszkodik meglévő részvényéhez és a nagy arányokban megnyilvánuló kereslettel szemben kínálat alig mutatkozik, ami a részvények árainak rohamos emelkedéséhez

vezet, amely hausse-mozgalom, úgy látszik, nemcsak szünetelni nem fog egyelőre, hanem szüret után Aradvidéken speciálisan beálló enormis tőkeszaporulatok folytán fogja csúcspontját elérni.

A részvénytulajdonosok a mai időkben a tőkéséknek azon csoportját alkotják, akikre az esetleges konjunkturák csak előnyösen hathatnak, természetes ennél fogva, hogy az új vagyonok mindinkább ezen a téren keresnek elhelyezést.

Visszatért a király a német főhadiszállásról.

(Hoinap hozzák nyilvánosságra a tanácskozások eredményét.)

Bécsből jelentik: A király ma este a német főhadiszállásról visszatérve, Reichenauba érkezett.

Öfelsége visszafelé való utjában a szokásos előterjesztéseket meghallgatta. Windschgrätz közéletmezési minisztert, valamint Hazay báró vezérezredest különkihallgatáson fogadta.

Berlinből jelentik hivatalosan: A fennkölt szuverének ismételt összejövetelei újból benső egyetértést és teljes összhangot juttattak érvényre a politikai és katonai feladatok tekintetében, a szövetség azonos értelmezését és magyarázatát is megállapította. Az uralkodók együttlété oly szívélyességgel volt, amely megfelelt személyes viszonyuknak és népeik érdekeinek. A vezető államférfiak és katonai vezetők alapos és gyümölcsöző megbeszélést folytattak. Burián grófot, a cs. és kir. Ház miniszterét és külügyminisztert, valamint Arz báró vezérezredest Öfelsége a német császár különkihallgatáson fogadta, ugyszintén Károly császár és király Hartling gróf birodalmi kancellárt és Hindenburg vezértábornagyot.

A berlini Lokalanzeiger jelenti a nagy német főhadiszálláson folyó tanácskozásokról: Első helyen áll a lengyel kérdés és azt szeretnők hinni, hogy a tanácskozások e kérdés felett bizonyos befejezéshez jutnak. Ha nem is hiszük, hogy a kérdést ausztró-lengyel értelemben oldják meg, vagyis úgy, hogy Galícia bekebelezésével perszonál-uniót létesítenek Ausztria-Magyarország és Lengyelország között, mégis valószínű, hogy a lengyel kérdés megoldása olyformán történik meg, amely osztrák-magyar szövetségünk helyeslésével találkozik.

Krakkóból jelentik: Radzivil János herceg, a lengyel politikai ügyek vezetője, Varsóból Bécsbe utazott. Varsói katonai körökben azt beszélnek, hogy Radzivil berlini tanácskozással és a német főhadiszálláson folytatott megbeszélése után látogatást fog tenni Bécsben és Budapesten.

Berlinből jelentik: Ma este fejeződtek be a nagy főhadiszálláson azok a nagyfontosságú tanácskozások, amelyeket a keleti kérdés tárgyában tartottak Németország és a monarchia

illetékes katonai és politikai hatóságainak képviselői Károly király és Vilmos császár jelenlétében. Az eddig kiszivárgott hírek szerint

ugy a lengyel, mint az ujonnan feléledt orosz kérdésben teljes megegyezés jött létre a két állam között.

A tárgyalások eredményéről úgy a monarchia külügyi kormánya, mint a német kormány a hoinapi napon kimerítő közleményben fogja tájékoztatni a közvéleményt.

Berlinből jelentik: Illetékes helyen a német főhadiszálláson folytatott tanácskozások eredményéről a következő felvilágosítást adták:

— Még nem érkezett el a hadi- és politikai helyzet megvitatásának az ideje. Rövid időn belül a tények fognak beszélni. Ami a lengyel kérdés megoldását illeti, úgy valószínű, hogy Lengyelországnak Ausztria-Magyarországhoz való csatolásából nem lesz semmi és Burián gróf felfogásával szemben a német felfogás fog érvényre jutni: az önálló lengyel királyság létesítése, melyhez a lengyelek is ragaszkodnak.

A már több ízben említett királyjelöltek közül valószínűleg Károly István főherceg fogja elnyerni a lengyel koronát, de szó van Radzivil hercegről és Ronikier grófról is. A legtöbb kilátása Károly István főhercegnek van. Az ő pártja a legbefolyásosabb és közeli rokonságban van a lengyel főnemességgel, második leánya Radzivil hercegnek, a harmadik Charatorovszky hercegnek a felesége.

Berlinből jelentik: Politikai körökben elterjedt hírek szerint Hoffmann tábornok, aki a bresztlitovszki béketárgyalásoknál a német hadvezetőséget képviselte, meghívást kapott a császártól a főhadiszállásra. A meghívás nyilván összefügg a zavaros keleti helyzettel.

FIGYELMEZTETJÜK lapunk t. olvasóit, hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigoruan tilos. Aki ezen óvást figyelembe nem veszi, büntetendő cselekményt követ el.

Aradon e hó végén függesztik ki az árjegyzékeket.

(Vége a kereskedelmi numerálásnak.)

Ma lép életbe a közforgalomra szánt áruknak árjelzéssel való megjelölése, minden darab áru rajta kell lenni a kis cédulának s ezen nagy számokkal az árnak, amennyiért kapható az áru. A fűszereknél pedig öles árjegyzéknek kell a vevő szeme előtt lennie, hogy be ne csaphassák. Alku nincs, árdrágítás nem lehet s ha lesz, jaj lesz az árdrágítónak. Letörök. Azt hisszük, hogy az indolens kereskedők már holnap beleütköznek a Wekerle-féle rendeletbe s egyszerűen nem jelzik az árakat az árucikkeken. Két heti elzárás s 2000 korona.

Vége hát, örökre vége a régi szép szokásnak, a numerálásnak. A titkos diplomácia mellé fektethetik azt a titkos írást, amelyet a kereskedő és egy-két alkalmazottja tudott olvasni, az áru fityegő kis cédulákról leolvasta, hogy mennyibe került az áru s mennyiért adhatja, hogy benne legyen a legkisebb haszna, vagy ezen felül. Valóságos tolvajnyelv volt ez, amelyet csak egy üzlet értett, mert minden kereskedőnek megvolt a maga titkos írása. Tulajdonképp ez titkos szemjegysorozat volt, az arab szemjegyekhez alkalmazkodva, tíz betűből álló név, szó, mondás. Például:

Gott helf mir
123 4567 8910

A kereskedő a számjegyeknek megfelelő betűkkel írta fel a vételárát s az eladási árat, amely így sötét rejtély maradt a vevő és a konkurens szemel előtt. Tehát ha vette az árut 6 korona 50 fillérért s eladta 7 korona 45 fillérért, ezt írta fel: vételár: Ler, eladási ár: Fhe. Az eladási ár nem volt kötelező, a balek az többért kapta az árut.

Ilyen levitézlett jelmondat annyi volt, a hány kereskedő, a fűszereket kivéve, azok fejből dolgoztak. A rövidárosok, cipőkereskedők, divatárosok, jelmondatokkal. Volt, aki számokat használt így:

1345

A két szélső szám nem számított, az árat a két három-négy középső szám jelezte így:

134605

Az ár 34 korona 60 fillér volt.

Volt kereskedő, aki előszeretettel születési évét használta fel a numerálásra, pl.: 1869 s a két első és a két utolsó szám közé tette az árat így:

18 7286 69

azaz: 72 korona 86 fillér az ár. Akadt, aki házassági évébe rejtette a titkot s egy kereskedő, aki saját szerencséjének a kovácsa volt, a legitimációs évét, majd a fogházban töltött időt vette a numerálás alapjául; 1 év 6 hónapot így:

125406

tehát: 25 korona 40 fillér az ár. A legnagyobb részt azonban német jelszavak voltak az uralkodók, mert eredetileg az osztrák szokás volt. Ilyen mondatok: Glück nahet, Glück haben, Isten áldd meg (egy d-vel irták). — Borge nicht, Polykrates, Hutfabrik, Isten hozzád, Nikolsburg, Incroyable, Mirthenbad, Palmerston, Klagenfurt.

Polykrates
12345678910

Most ennek vége van, nem lehet titkolni az árat. A tolvajnyelv már csak a kávéházakban talál menedéket, ahol két jelző uralkodik:

piti és fiatal, fiatal: a vendég, piti: a pezsgő. Piti a fiatal urnak, kiáltja a főpincér s mindenki érti, hogy pezsgőt a vendégnek. De ha nem jó pénz a vendég s Mummot kér, akkor így szól az utasítás: Igenis, Mumm Jakob pezsgőt a fiatal urnak. Ezt várhatja, míg megöszül a vendég.

A numerizálás rejtélye ezzel felszakadt s többé nem gyakorolható, mert nincs értelme.

A kereskedelmi és iparkamara az árjegyzék kifüggesztése ügyében tárgyalást kezdett az aradi rendőrfőkapitánysággal és a tanácskozás eredménye az, hogy Kneffel Lajos értekezletre hívja össze a kereskedőket szakmaszerint külön-külön és ez értekezleten megállapítják a kifüggesztendő árakat és az árjegyzék formáját is. A rendőrfőkapitányság 10—12 napi haladékat ad gyűlések lefolytatására és az árjegyzék összeállítására, tehát a kifüggesztést legkésőbb e hó végéig végre kell hajtani. Külön hangsúlyozza a kamara, hogy e rendelet nemcsak az élelmicikkekre, hanem minden olyan áruira vonatkozik, amely a mindennapi életben nélkülözhetetlen.

A város aija el földjeit.

(A mezőgazdasági csoport javaslatára.)

A jövő feladatait előkészítő nagybizottság mezőgazdasági csoportja ma délután Bing Hugó elnöklésével ülést tartott, amelyen két fontos kérdést vitattak meg: szükség van-e okleveles mezőgazda alkalmazására és miként lehetne a város földjeit legjobban hasznosítani. Az ülés elején az elnök bemutatta Löcs Rezső helyettes polgármester írásbeli véleményét, amely szerint okvetlenül szükséges egy szakképzett mezőgazda alkalmazása. A második kérdésre az a helyettes polgármester válasza, hogy a városi földek észszerű hasznosítása a hosszú lejáratú bérletekkel érhető el.

Deutsch Andor szerint mezőgazdasági tanácsnoki állást kell szervezni. Az új tanácsnok intézze az összes mezőgazdasági ügyeket. Melléje husz tagból álló mezőgazdasági bizottság, mint tanácsadó testület választandó. Kilényi János főszámvevő ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy a tanácsban a gazdasági tanácsnok referálja a köz- és mezőgazdasági ügyeket, de melléje kirendelni kellene egy okleveles mezőgazdat állást is. Végül hosszabb eszmecsere után Jurányi tanár indítványára kimondták, hogy ezt a kérdést akkor fogják tárgyalni, amikor az egész programot letárgyalják, mert nem lehetetlen, hogy a program letárgyalása után a mezőgazda teendői összezsugorodnak s akkor pontosan meg lehet állapítani a mezőgazda ügykörét.

Deutsch Andor nem ellensége annak, hogy a város esetleg mezőgazdasági ipari részvénytársasággal társuljon, de erről most még nem lehet konkrét előterjesztést tenni. Nézete szerint a város arra hivatott, hogy minél több földet szerezzen és nem arra, hogy a meglévőket eladja. A városnak gondoskodnia kell a lakosság ellátásáról és a város jövő szabályozásáról. Más városok helyesen cselekednek, amikor megnagvobbítják határukat. Aradnak nem szabad határait szűkíteni, bármily tetszetős is a földek eladásának eszméje. Kilényi János főszámvevő ugyanezen a véleményen volt és megjegyezte, hogy a városnak még a Csála egyrészét is meg kellene szereznie. Surányi tanár és Bing Hugó felszólalása után a csoport kimondta, hogy javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, amely szerint a város a külső határban levő, nehezebben hozzáférhető és kezelhető földjeinek egyrészét adja el.

Kovács Antal gáji rendőrkapitány elmondta, hogy több gazda azt tartaná helyesnek, ha a város a távol fekvő és nehezebben kezelhető földjeit eladná. A város a mostani viszonyok között hatalmas összegeket kaphat a földekért, fizethetné adósságai egyrészét és megszabadulna

tetes terhektől. A megmaradó földeken a város folytasson intenzív gazdálkodást, amely azonban nem kellene nagy személyzet.

Mielőtt ennek a kérdésnek megvitatásába kezdtek, Deutsch Andor előterjesztette javaslatát arról, miként lehetne a város földjeit legjobban hasznosítani. Az előadó a város földjeit ebből a szempontból három körzetbe osztotta. Az első körzet 900 magyar holdból áll. Ezeket a földeket kis parcellákban kertgazdaság céljaira kellene bérbeadni; létesíteni kellene kertvárost, a munkásházak körül munkáskerteket. A második körzet 1400 magyar holdból áll. Ezeket a földeket 2—20 holdas parcellákban több évre kellene bérbeadni kizárólag okszerű megművelésre. A harmadik körzet 2300 magyar holdból áll. Ezeket a földeket 50—500 holdas közömbérletekben kellene bérbeadni okszerű megművelésre építési és beruházási kötelezettséggel.

Bing Hugó elnök azt látja ebből, hogy az előadó nem hive a földek eladásának és nem hive annak se, hogy a városi földeket mezőgazdasági ipari részvénytársaság vegye bérbe.

„Károly király honvédegyalozere”

(Báró Szurmay ezredtulajdonos. — A király honvédegyalozere elnevezéséről.)

Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszterhez a király a következő kéziratot intézte:

Kedves Báró Szurmay! Azon elismerés látható jeléül, amellyel a vitéz magyar honvédeknek állandóan adózom, köztem és honvédcsoportaim között új köteleket akarok teremteni. Elrendelem, hogy az első honvédegyalozere holnaptól kezdve az én nevemet viselje. Reichenau, augusztus 12. Károly, s. k.

Öfelsége a következő kéziratot bocsátotta ki:

Kedves báró Stöcker-Stelner vezérézredesi! Kinevezem Önt a 9. tábori vadászszázalóm tulajdonosává. Reichenau, augusztus 12. Károly, s. k.

(A közös hadseregben minden fegyvernemnek első számú csapatteste az uralkodó nevét viseli. A honvédség ezredeinek eddig nem voltak tulajdonosai és állomáshelyük után nevezték őket. A király kezdi meg a honvéd-ezredtulajdonosok sorát.)

A király ezután báró Szurmay honvédelmi miniszterhez a 20. honvédegyalozere tulajdonosává nevezte ki. Első eset, hogy aktív honvédelmi miniszter ezredtulajdonosságot kapjon.

A király Tabajdi Kálmán honvédelmi államtitkárnak a Szent István-rend közepkeresztjét adományozta.

E zárásra ítélt olajcsempészők.

(Példás büntetés az árdrágítókra.)

A várméhnál szolgálatot teljesítő rendőr ma délelőtt három aradkövi asszonyt tartóztatott fel, akik 23 liter tökmagolajat akartak kivinni magukkal Aradról. Miután az olajjal való mindennemű kereskedés tiltva van és a készletet fel kell ajánlani a zsir- és olajbizottságnak, a rendőr az asszonykat behozta a rendőrségre, ahol Weil Károly dr. rendőrbíró elé állították őket.

A kihallgatás alkalmával az asszonyok eladták, hogy ők Seicht Mátyásnénak, az Urban Ivánutca és Kapa-utca sarkán levő üzletében vásárolták a tökmagolajat, literjét 22 koronáért. Erre a rendőrbíró, detektívet küldött ki az üzletbe. A detektív az ott megtartott kutatás alkalmával 40 liter tökmagolajat foglalt le és előállította az asszonyt a rendőrségen.

Seichtné bevallotta a rendőrbíró előtt, hogy ő adta el az olajat a három aradkövi asszonynak és kijelentette, hogy ő Rezdák Miksánétól kapta az olajat, 20 koronáért literjét.

A Rezdákné lakásán megtartott kutatás is szép eredménnyel járt, ott ugyanis egy mázsa olajat foglaltak le a rendőrök. Rezdák Miksá-

né egy másai malomtulajdonosra hivatkozott, mint az olaj eladójára, a nevét azonban nem tudta megmondani.

Dr. Weil Károly rendőrbíró a három aradkővi asszonyt 50—50 korona pénzbüntetéssel, Seicht Mátyásné 15 napi elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel, Rezdák Miksánét egy hónapi elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtotta, kimondva az ítélet indoklásában, hogy nyereszkesedési vágyból elég nagy mennyiségű tiltott cikkel kereskedtek.

Visszavert olasz támadások.

Budapest, augusztus 16. (Hivatalos.) *Olasz harcok.* A Montozzo állás ellen irányuló új olasz támadások kimegytek az I. számú lövész-ezred osztagainak vitéz ellenállásán. Egyébként a Tonale-szakaszon a tegnapi nap különös harci esemény nélkül telt el. A Monte Cimone erős ellenséges rohamcsapatokat visszavertünk.

Albániában a helyzet változatlan. A vezérkar főnöke. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

MŰVÉSZET.

Szendrey Mihály riportja.

(Az igazgató a színtársulatról.)

Az Aradi Közlöny keddi számában — Hódmezővásárhelyről érkező színházi habiliték referálása nyomán — megírtuk, hogy mennyi bajjal kell küzdenie ott az aradi társulatnak. A színház néhány tagja megbetegedett s ez a műsorban is változásokat, sőt nehézségeket okozott. Ezeknek a színházi híreknek a cáfolatául, részben megnyugtatóan írta Szendrey Mihály színtársulati igazgató az alábbi jóízű levelet, melyben egyszerűen a színtársulatban történő öröndetes személyi változásokról is tudósít.

Tisztelt szerkesztőség! Ravasz módon kényszerít engem a szerkesztőség arra, hogy váltsam be ígéretemet az ígért cikket illetően: t. i. megír egy aradi ur információja szerint olyan híreket, melyeket nem lehet válasz nélkül hagyni. Olvasom a lap keddi számában, hogy egy itt látogatába levő aradi színházbarát szerint Győzöt megoperálták, Barics a kórházban fekszik, R. Tóth József beteg és a sugó megvakult, valamint hogy rémes zavarok vannak a társulatnál. Az igazság az, hogy Győző tánc közben megrántotta a lábát, betegsége tartott 48 óráig, Barics Gyula elrontotta a gyomrát, betegsége tartott 24 óráig, R. Tóth nem volt beteg, agyon se lehet ütni, olyan egészséges, a sugónak azonban csakugyan gyulladása van az egyik szeme s ezért bement Aradra Issekutz főorvoshoz. Ennyi a tragédia. Még csak műsor változás se volt, legfeljebb, hogy a *Tavas és szerelem* itteni premiérje elhalasztódott későbbre. Hála isten, a társulat egészségesen játszik nap-nap mellett teljesen eladott házak előtt (színházat értsenek és nem házeladásokat). És mivel itt az aradi műsort játsszák le, nap-nap mellett próbálunk az aradi leendő műsorból. E hó végén megérkeznek az új tagok. Párdy (tenor), Gömör László (énekes bonviván), Lugossy Dániel (hösszerelnes), Ungráy Károly (buffó), Jakabffy Ilona (táncos szubrette), Muzsnay Ilonka (társalgási), Szegő Lili (alt énekesnő), Csányi Mátyás (karnagy): A férfi és női kart is kiegészítettük s így csak tekintve, hogy a társulattól csak Barics Gyula és Zöldhelyi Anna távoznak, az aradi társulat számára is a legnagyobb lesz a vidéken. Tisztelettel Szendrey Mihály.

* A vigalmi adó. A tanács mai ülésén Kovács Vince kulturatanácsnok bejelentette, hogy ez év júliusában vigalmi adó címén 7838 korona folyt be. Bemutatta a számvétség jelentését, amely szerint 1917-ben az aradi mozik bruttóbevétele 59.179 korona volt, ebből a város pénztárába moziadó címén 11.865 korona folyt be.

Foch offenzívája kimerült.

(Visszavert angol-francia támadások. — Német támadást vár az entente.)

Berlin, augusztus 16. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti: *Nyugati harcok: Ruprecht trónörökös hadseregét:* Előteri harcok a Kemelen és Wiane—Bergstein mellett. Lystól délre egészen Ayette-ig és az Ancrétól északra visszavertük az ellenség erős előteri támadását.

Boehm vezérezered hadseregét: Royasatól és Nouchtól délre heves tüzharc, amelyre az Avre mindkét oldalán Lassygai ellen és az Oistól nyugatra levő magaslatokon ellenséges támadás következett. Thiescourttól délre az Attiche-majör az ellenség kezén maradt, egyébként azonban állásaink előtt, részben ellenlökésekkel, visszavertük támadásaikat. A Lassygni melletti harcokban az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Hat ízben rohamozott hiába és tíz órás ékeseredett küzdelem után visszavertük kiindulási helyére.

A német trónörökös hadseregét: A Wessle mellett a tüztevékenység este élénkebbé vált és egész éjjel élénk maradt. Tegnapi 24 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Udet hadnagy 54. és 55., Körnecke Lörizer főhadnagy 30., Neckel hadnagy 22. és 23., Roth hadnagy 21-ik légi győzelmét aratta. Ludendorff. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: Foch

tábornagy nagyarányú offenzívájában, melyet hatalmas tüzeresség, rendkívül sok tank és a rohamozó gyalogság óriási tömegeivel döntő áttöréssé akart kifejleszteni, a kimerültség jelei mutatkoznak. Miután az angolok támadó ereje már korábban megtört, a francia csapatok augusztus 12-én kezdtek utoljára nagy támadást. Azóta az Ancrétól az Oiseig terjedő egész arcvonalon csak részleges támadások voltak, ezek azonban tüzerességünk tüzeiben nem juthattak kifejlődésre. Augusztus 14-én a harci tevékenység még inkább lelohadt, csak előteri csatározások voltak. A franciák és az angolok terveztek ugyan több nagy részleges támadást, ezeket azonban még a készenlétbe helyezés előtt felismerte a német tüzeresség és megsemmisítő tüzeivel megakadályozta.

Bázelből jelentik: A londoni lapok katonai szakértői a nyugati front eseményeiről azt írják, hogy a német vezérkar teljesen új haditervet dolgozott ki és miután csapatait sikerült átcsoportosítani, tüzerességgel is kellőleg megerősíteni, már a legközelebbi napokban a németeknek az új haditerv alapján való erős támadása várható. Vezetőinknek — írja a Times — tehát résen kell lenniök, hogy csapataink a nagy erővel meginduló németeket feltartóztassák.

Kérelem a tolvaj urakhoz!

(Az Ausztriába küldött kenyér. — Egy aradi tisztviselő burgonya földje.)

A háború nyomortúságai hozzák-e magukkal? vagy a háború erkölcsstelensége vadította el a lelkeket? Elég az hozzá, hogy a tolvajok szinte polgárjogot nyertek a háborús közéletben. Valósággal szállóigévé lett: — Számíts a tolvajokra is! Vedd tekintetbe, hogy tolvajok is vannak a világon!

Ha igazik az ember, külön óvintézkedésekre gondol a tolvajokkal szemben, ha csomagot ad fel vagy küld valahová: első gondolata, hogy mennyit visznek el belőle az önkéntes vámszedők, vagy még inkább, hogy mennyit hagynak meg a küldeményből. S aztán mindezeket tekintetbe véve kezdi el a csomagolást. Az előrelátó és gondos ember az értékebb dolgokat furfonog módon rejtegeti el a biztosan jelentkező dézsmacmher elől, sőt ma már — mint az alábbi történet bizonyítja — levelezési viszonyba is lép a — tolvajjal.

Van a közéletmezési miniszternek egy rendelete, melynek értelmében az osztrák ezredékben szolgáló magyar fluknak hetenkint öt kiló élelmiszert küldhetnek hozzátartozóik. Ezt cselekedte már hetek óta Havas Sándor aradi kereskedő is, kinek fia, Havas Pista Bécs környékén szolgálja huszárönkéntesi éveit. A finom, ropogós héjú ötkilós magyar kenyér minden héten elindult Bécsbe a Pista fiúhoz, de — sohasem érkezett meg. Nagy volt emiatt a bosszúság az aradi szülei házában, de még nagyobb a huszárkaszárnyában.

— Mit lehetne itt tenni? töprengett az idősebbik Havas, s felkereste a postát, a vasutat, a hol mindenütt szabályszerűen kimutatták, hogy a csomagokat felvették, továbbították, elküldték.

A sok utánjárásban szinte bizonyossá lett, hogy utközben valaki nagyon megszerette a Havasék jóízű magyar kenyerét. Valahol, valamelyik osztrák állomáson talán már állandóan várja is egy tolvaj bácsi az aradi küldeményt s beléha-

rapva az izletes karéjba, meglegedetten morgogja: — Nagyszerűen sütnék ezek a Havasék! Vagy ha esetleg nem kell meg eléggé a fehér cipó, bosszusan int a magyar határ felé: — Ejnye, ezek a Havasék, bizonyosan nem adták ki-menőt a szagácsnének.

Mondom, ilyenformán lehetett a dolog, mert mintha csak a föld nyelte volna el, a kenyér sohasem érkezett meg Havas Pistához.

— Mit tegyek? — mondta egy társaságban a ki a huszár aggódó apja. Csak legalább beszélhetnék ezzel a szorgalmas tolvajjal: bizony isten megváltanám tőle jópénzen a kenyereket.

— Miért ne beszélhetne vele? — szolt közbe egy újságíró.

— Hogyan?

— Mi sem könnyebb ennél... Eddig, ugyebár, süttetett egy darab öt kilós kenyeret, melyből a fia egy karéjt sem látott, süttessen ezentúl két darab két és fél kilós kenyeret...

— Nos?

... aztán írjon a tolvajnak egy levelet s helyezze el azt a csomagba a kenyerek fölé: „Tisztelt Tolvaj ur! Idemellékelve küldök két kenyeret: egyiket fogyassza ön el egészséggel, de a másikat engedje át Bécsben lakó katonai fiúmnak. Szívességét előre is köszöni Havas Sándor.”

— Nagyszerül — jelentette ki Havas, de hátha nem tud magyarul az illető?

— Erről is gondoskodni fogunk. Lefordítjuk ezt a néhány sort németre, tótra, románra, stb., szóval a monarchia minden nyelvére. sőt — héberre is — mert elvégre mit lehet tudni? — s így helyezük a kenyér mellé...

A legközelebbi küldemény már így is ment el: két egyenlő fehér cipó, fölöttük a gépirásos öt nyelvű kérvénnyel...

— És aztán? — kérdezik önök.

— Igen! Havas Pista — megkapta az egyik kenyeret! Mert vannak még becsületos tolvajok is a világon.

Nem bizonyos azonban, hogy hasonló eredményt fog elérni az az aradi köztisztviselő, aki nagynehezen egy kis földet bérelt. Idejében bevettette burgonyával s kijárt a „földjére” naponként gyönyörködni a termés fejlődésében. Sőt annyira ment a gondoskodásban, hogy megszámlálta a burgonyabokrokat. Kerek 2800 bokor termett a kis földön. Mikor azonban elérke-

zett az érés ideje, megdöbbenve vette észre, hogy valaki mindennap felás 20—30 bokort, mely alól magával viszi az „új burgonyát”. A bokrok száma rohamosan kezdett fogyni s mert nem fizetődött volna ki, hogy a kis földnek külön páasztort fogadjon, kétségbeesett barátunk, a földje végén levő fára egy deszkadarabot szegezett s arra a következőket írta:

**TOLVAJOK! A 2800 bokor
krumpliból elvihettek 2000-t,
csak 800-at hagyjatok meg
:-: nekem a télre! :-:**

Most igazán várja szegény, hogy becsületes tolvajra akad-e?

A zsiárszükséglet részleges biztosítása.

(1300 sertést biztaltat a város.)

Arad város közlelmzési vállalatát vezető bizottság Halmos Dezső elnöklésével két napig tárgyalt a zsiarrelátás fontos és nehéz kérdéséről. Mielőtt ideig fejlődött volna a helyzet, a város vezetősége mindent megkísérelt, hogy a lakosság zsiárszükségletét kielégítse, azonban eredménytelenül. Már hónapok óta nem adott zsirt a város az ellátatlan lakosságnak. Legutóbb úgy akart segíteni a bajon a közlelmzési hivatal, hogy saját rezsiben nagyobb számú sertés hizlalását vette tervbe, ezt azonban lehetetlenné tette az augusztus elsején megjelent tiltó miniszteri rendelet.

A mostani tárgyalásokat a Virág és Bibó-cég megbízottjaival folytatta a közlelmzési bizottság, akik, mint megírtuk, egy nagy aradi iparvállalattal tárgyaltak néhány nappal ezelőtt, azonban nem sikerült eredményt létrehozniok. Ezek a megbízottak a városnak már sokkal reálisabb és jobb feltételeket adtak, ami részben az *Aradi Közlöny* cikkének az eredménye és így a tárgyalások sikerrel végződtek.

Ennek a nagyfontosságú kérdésnek közmegegyezésre való elintézésében elismerés illeti meg a közlelmzési bizottság vezetőit, mert ha az eredmény nem is fedezi az egész város szükségletét, de legalább az ara legjobban ráutaltakat segíti zsiarhoz, ami már mégis valami.

A megegyezés szerint a Virág és Bibó cég decembertől kezdődőleg 1300 darab sertést szállít *maximális áron* a városnak. Ugyanekkor a cég a feltételek betartására 250.000 korona biztosítékot helyez letétbe a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál. A város és a cég között létrejött hizlalási szerződést jóváhagyás céljából felterjesztik a földművelésügyi miniszternek és csak az ő jóváhagyása után válik perfektté az üzlet.

A miniszteri jóváhagyás után a város részére leszállított 1300 darab sertés husát és zsirját majd az erre a célra kijelölt hentések útján hozza forgalomba a közlelmzési hivatal.

ARADI PROBLÉMÁK.

„Segíts magadon, az isten is megsegít.”

Még a boldog békében gondolkoztam azon, hogy az Óvár-tér lenne legalkalmasabb tisztviselő-telep létesítésére. Kérvényeztem is egy ház hely iránt, de nem kaptam. Miután az *Aradi Közlönyben* többször olvastam cikket, mely erre vonatkozott, azért bizom abban, hogy mégis csak felébreszti a fakirokat álmaikból és mégis elérjük, hogy végre egy-egy boldog családi otthon élvezhessünk, honnét nem steigerol ki a háziur. Tessék csak gondolkozni városatya urak és képviselők oda az Óvár-térre egy seregnyi villaszerű tisztviselő lakot. Nem lenne-e disze ez a városnak? Vagy mire várnak. Csak nem arra, hogy a tőkés városatyák vagy pláne az új hadimilliomosok oda bérházakat, poloskavárakat építsenek, hogy a hivatalok öt-hat családfővel megtöltött szűk szobáiból hazavitt tüdővész kóppettel családjaik egészségét jobban veszélyeztessek? Hát mire való az ész?

Ugy az országgyűlési képviselő vagy városatya-választások idején nem egyszer a jelölt

maga is, de különösen a kortések keresik fel a szegény tisztviselőket, telve ígéretekkel. Mi még ezektől az uraktól soha semmit sem kértünk. De most igazán megkérjük a város böles vezetőit, méltóztassanak megmozdítani. A lehető legsürgősebben, ne várjanak vele, hanem már most azonnal osszák ki az Óvár-tér ház helyeit 150—300 négyszögletes területtel, úgy azonban, hogy a szokásos protekció teljesen kizárassék! Kinek hol jut, el kell fogadnia. Minden spekuláció zá-

rassék ki. Gyermekünk hadd tanulják meg a házi kertészet gyönyörű mesterségét. Akkor majd nem lesz annyi gond velünk, mert megterem kertünkben a legtöbb zöldségmü. És eltekintve a mi boldogságunktól, de mert sokunknak lesz zöldségmüje, majd Ujarad is tesz egy lépést közelebb a harmonika-száru nyikorgós csizmában. Tehát sürgős segítséget kérünk úgy a magunk, mint az egész város érdekében.

Tisztviselő.

Halálos szerencsétlenség az Andrássy-téren.

(A kisvasut halálra gázolt egy ismeretlen asszonyt.)

Ma este fél hét óra tájban a kisvasut a városháza előtt elgázolt egy 60 év körüli asszonyt, aki azonnal meghalt. Sem az asszony személyazonossága, sem pedig a szerencsétlenség oka még nincs kiderítve. A mozdonyvezetőt, fűtőt, a vonatot kísérő két fékezőt és szemtanukat Szilágyi László dr. ügyeletes rendőrfogalmazó kihallgatta, akik az esetet a következőképp adták elő.

Drágos József mozdonyvezető vallomása a következő: Hat órakor a Széchenyi gőzmalom elől négy kocsi tüzfűt kellett felvinni, amelyből egy kocsit a városháza előtti csonkába akartunk kilököni. A mozdony a kocsik mögött volt, tehát toltuk a kocsikat. A vezető kocsin elől Sándor István és Faraó Ferenc fékezők voltak. Egszerre nagy kiabálást hallok és a fűtő átszólt, hogy álljunk meg, mert baj van. Én azonnal ráhuztam a féket és megálltunk. Az asszony hulláia azonban akkor már a mozdony alatt volt. Hibás nem vagyok mert a mozdony a kocsik végén volt és én nem láttam, hogy a kocsik előtt mi történik.

Zelkó János fűtő vallomása megegyezik a mozdonyvezető vallomásával. A kocsik elején levő Sándor István a következőket vallotta:

— Én a legelső vezető kocsin voltam és a vonat lassan, majdnem lényesen tolt hátrafelé. Amikor a városháza előtti átjáróhoz értünk, egy öregabb asszony akart átmenni a kocsik előtt. Én rákiáltottam, hogy siessen, mikor azonban a második szint átlépte, nem tudom, mi okból, hirtelen megálltam. Lehet, hogy a vonat kanta el azok nyáját, nem láttam. Azonnal lefutottam a vonatot, akkor azonban az asszony már a mozdony alatt volt. A pénzügyi palota második emeletéről nézett ki **Ásmány Gyula** gyógyszerész tiszt, aki igazolni tudja, hogy az asszony volt oka a szerencsétlenségnek.

A másik fékező, **Fodor Ferenc** vallomásában **fékezőtársát** hibáztatja a szerencsétlenségért.

— Én kapcsoltam össze a mozdonyt a kocsikkal, mondotta. Alig ugrottam ki a kocsik közül, Sándor már jelt adott a tolatásra és odakiáltott nekem, hogy szaladjak utána és vigyázzak, nehogy baj legyen. Azt hiszem, hogy az asszony arra hogy a vonat megindult, azonnal a kocsik alá került. Sándor a hibát ott követte el, hogy nem várta meg, amíg én előre megyek és így a jobb oldal felügyelet nélkül maradt.

Két szemtanút hallgatott még **Ki Szilágyi László dr.** **Deutsch Jánost** és **Márton Istvánt**. Mindketten azt vallották, hogy a kocsi jobb oldali ütközője ütötte el az asszonyt, aki hanyat esett és így került a kocsi kereke alá.

A tanuvallomásokból megállanítható tehát, hogy a tolt kocsik jobb oldalán elől senki sem volt. Minden esetre hibás volt Sándor, hogy jelt adott az indulásra, bár tudta, hogy a másik fékező még nincs a helyén. Lépésben haladtak s így lett volna idő leinteni a vonatot, vagy esetleg az asszonyt elrántani a kocsik elől. Az több mint valószínű, hogy a kocsi jobb oldali ütközője megütötte az asszonyt és az az ütéstől esett hanyatt. A tanuvallomások ezt megerősítik. Különben is az asszony másfél lényesen volt csak a kocsiktól, amikor át akart haladni. Amint az ütés érte, hanyat esett, a négy lábával rakott kocsi keresztül ment rajta, a mozdony földinérő vaslemeze pedig teljesen mefordította a hullát.

Egy katona bemondása szerint az asszony előzőleg kérdezte tőle, hogy merre kell Bottonvára menni. Ebből azt következteti a rendőrség, hogy az asszony haltonyai lakos volt. A szemtanúk és **Noe** detektív szerint a hulláról türethetetlen pálinkaszag áradt, valószínű tehát,

hogy az öreg asszony részeg fejével akart hamar átmenni a kocsik előtt, amelynek egyik ütközője azután elütötte. Innen magyarázható meg az is, hogy a kiabálásra sem reagált és megpróbálkozott az átmenéssel. A hullát kiszállították a hullaházba. Az asszony kiletének megállapítására és hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség, a vizsgálatot megindították.

LEGUJABB.

Egy hónap múlva héke?

Génf. A *Petit Journal*nak jelentik *Madrid-ből*: A *Liberal* legutóbbi száma feltűnő helyen a következőket közli:

— A hadbandáló nemzetek nagyfontosságú és döntő jelentőségű esemény előtt állnak. Talán már a legközelebbi hónap nagy változást fog okozni az öt év óta harcban álló világ harci dühében és az események meghozzák a városvárt békét.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenté este: Az Avre mindkét oldalán az ellenség erős támadásai súlyos veszteség mellett összeomlottak.

Bécs. A király születésnapja alkalmával báró **Stöcker-Steiner** hadügyminiszter a közös hadsereg báró **Szurman** Sándor honvédelmi miniszter a magyar királyi honvédség nem tévleges állománva tisztjeiből és a hasonállásukhoz felivást intézett, amelyben egyesülésre hívja fel őket. Ezvidéki legközelebb a Rendelotti Közlöny a szövetségek alapításánál követendő alapelveket.

Marsailles. Portvázásról visszatérő repülőgép leszálláskor öles fordulat következtében megérintette a villamos vasut vezetőjét, minek következtében két éppen arra haladó villamoskocsi lángra lobbant és teljesen elégett. Négy utas életét veszítette, néhányan megsebesültek. A repülőgép két utasa súlyos égési sebeket szenvedett.

Páris. Hivatalosan jelentik: Minthogy Páris vidékéről északra motorzajt jelentettek, esti 10 óra 52 perckor riadójelzést adtak. Az ellenséges repülőgépeket védőütegeink hevesen lötték. Páris területén néhány bomba esett le. Több áldozatot és anvagi kárt jelentenek.

Zürichből jelentik: Mint a *Matin* Moszkvából értesül, minden pillanathban várható a szovjetkormányának Japánhoz intézendő hadüzenete.

Rotterdamból jelentik: Washingtoni jelentések szerint az Egyesült-Államok külügyi hivatala akadályokat gördít Kerenszki amerikai utazása elé.

Rotterdamból jelentik: Washingtoni jelentés szerint Wilsonnak Európába való utazása befejezett tény, tekintve, hogy most már teljesen bizonyos, hogy részt fog venni az ententének Párisban legközelebb tartandó nagy, haditanácsán.

— **Oszták** gyermekek nyaralása **Csanád-megyében.** Az oszták gyermekek nyaraltatásának kísérlete Magyarbánhegyes községben is a legjobb eredménnyel járt. Augusztus 10-én este érkeztek meg a kis vendégek Magyarbánhegyes állomására, ahol nagy néptömeg gyűlt össze a fogadásukra. A községházán rendezett vacsora után a lakosság valóságos szétkapkodta a gyermekeket. Telbisz Ottmár nagybirtokos, aki nem vehetett magához annyi gyermeket, mint ahányat szeretett volna, felajánlotta az összes beteg gyermekek tejjel való el-látását.

HIREK

Károly király születésnapja.

(Istentisztelet Aradon.)

Kevés iju uralkodót fogadott uralkodása kezdetén — még a magyarok részéről is — oly lelkesen megnyilatkozó szeretet, mint Károly királyt, de ily rövid idő alatt kevés uralkodó is igyekezett ennyire meghálálni ezt az őszinte szeretetet. A nemzet tróralépésének első pillanatától kezdve a béke-királyt látta benne s reményében nem is csalódott. Károly király ezen felül nemzeti törekvéseinknek bölcs megértője lett. Nem virágos szavakkal, de acélos tettekkel igyekszik trónjának szilárdságát fokozni s rövid uralkodása alatt is bebizonyította, mennyire tisztában van azzal a megdönthetetlen igazsággal, hogy arany cirádás trónusának legalább három lába nyugszik a magyarság kemény vitéségén, becsületén és lovális büségén. Minden reménységünk meg van arra, hogy a békének ez a rajongó fejedelmi alakja az eljövendő idők történelmének egyik legékeesebb fejezetét kapcsolja majd életéhez s biztosan tudjuk, hogy az a megbecsülő szeretet, mely cselekedeteiben irántunk eddig is megnyilatkozott, csak erősödni fog az idők folyamán s a nagy magyar királyok arcképcsarnokában előkelő hely illeti majd meg Károly királyt. Születés napjának évfordulóján meghatott szívvel, imádságos lélekkel közeledünk hozzá s áldást kívánva felkent fejére, zsolttáros ajakkal zengjük: „— Isten segítsed, királyok istene! Emeld fel hozzád a király szívet” — hogy számba véve minden nyomort és minden szenvedést, számot vetve „roppant helyzetével”, elhozza nekünk a világ legdrágább ajándékát: a koszorús békét!

A hivatalos istentisztelet holnap délelőtt 10 órakor lesz a minorita-atyák templomában. Az aradi zsidó hitközség előjárósága ezúton értesíti Arad város közönségét, hogy Károly király születésnapja alkalmából f. hó 17-én délelőtt fél 10 órakor a zsinagógában diszistentiszteletet tart.

Este nyolc órakor zenéstakarodó volt. A 33-ik gyalogezred zenekara, lamplont vívó katonáktól körülvéve vidám zene kíséretében körül járta a város főutcáját. A marsokat játszó zenekart nagy néptömeg kísérte végig utjában.

Szombaton délelőtt 10 órakor az Aradon nyaraló osztrák gyermekek külön istentisztelet keretében fogják megünnepelni Károly király születésnapját. A gyermekek a menhely előtti sporttelepen gyülekeznek, együttesen a ligetbe vonulnak, ahol szabad ég alatt folyik le az istentisztelet. Az ünnepségen résztvesz a néhány nap múlva Aradról Lovranába induló 240 aradi gyermek is. A nyaraltatási bizottság kéri a szülőket és az eltartó családokat, hogy valamenynyien idejében jelenjenek meg a gyermekekkel.

Budapestről jelentik: Ófelsége holnap születése napját ma zenés takarodóval ünnepelték meg. Két zenekar járta be a város főbb utvonalaait, az egyik a Nemzeti Színház előtt terepét adott, ahol három hangverseny darabot adott elő. A takarodót rengeteg közönség nézte és kísérte végig.

— **Aradmegyei gyógyszerészek közgyűlése.** Az Országos Gyógyyszerész Egyesület arad megyei köre tegnap tartotta közgyűlését, amelyen igazgatóvá Krausz Elemér óthalmi, másod igazgatóvá Hajós Árpád aradi gyógyszerészt választották meg. Az aradmegyei kör feliratot küld a belügyminiszternek, amelyben rámutatva a veszedelmes jelleget öltő gyógyszerhiányra, sürgős segítséget kér.

— **Női ruha viselésére jogosult férfi.** Érdekes testi szervezettel embert tartóztatott le ma az aradi katonai rendőrség. Férfi a szerencsétlen, de olyan férfi, akinek a munkakönyvébe azt írta bele valamelyik hatóság, hogy jogosult női ruha viselésére is. Férfi és nő is. Azért vitték fel a rendőrségre, mert semmiféle okmánya nem volt, noha besorozták, tizenkét napig szolgált és mint rendellenes szervezettel embert elbocsátották. Jukobovics Józsefnek hívják, állítólag kereskedő, akinek azonban csak egy cselédkönyve van, amelynek tanúsága szerint — mint említettük — „női ruha viselésére is jogosult”. Holnap megvizsgálják őt a tisztviselő hivatalban.

— **Mangra röpirata — hamisítás.** Budapestről jelentik: Mangra Vazul görögkeleti érsek-metropolita a főrendiházban felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt és Zichy János gróf kultuszminisztert, akikkel a román iskolák államosítása ügyében tanácskozott. — Egy hírlapíróval folytatott beszélgetés során szóba került a metropolita két állítólagos röpirata, amelyek nagy feltűnést keltettek és amelyeket az Aradi Közlöny ismertetett. Mangra a röpiratokról így nyilatkozott:

— **Az egyik röpirathoz semmi közöm.** Az a röpirat amelyik állítólag külföldön jelent meg és amely szerint én az Oroszországban fogságba jutott románokat felszólítottam volna arra, hogy az entente-ot támogassák, közönséges és durva hamisítás. Nem hiszem, hogy bárki egy percig is feltételezhette volna rólam, hogy ilyen röpiratot írтам. Ezt a külföldön gyártották és hamisították. Amint az apokrif röpirat híre tudomásomra jött, nyomban kifejeztem egy a miniszterelnök ur, mint a kultuszminiszter előtt felháborodásomat a képtelen hamisítvány felett. Nagyon természetesen egyetlen illetékes tényező se tartotta az egész ügyet egy percig sem komolynak. Az igazságügyminiszter ur figyelmét is felhívtam az ügyre, csodálkozásomat fejezve ki a felett, hogy a cenzura megengedhette az ilyen apokrif röpirat egyes részeinek ismertetését.

— **A tanítás megtagadása a tanonciskolában nem fegyelmi vétség.** A mai tanácsülésen ismét szóba került a tanonciskolai tanítók ügye. A tanítók ugyanis száz százalékos fizetésemelés kértek amit meg is adtak nekik, de a város az összeget államsegély címén a kultuszkomáromtól kérte. A miniszter azonban erre nem volt hajlandó, mert a miniszternek az az elve, hogy minden tanító egyenlő elbánásban részesüljön. Az ellen azonban a miniszternek nincsen kifogása, ha a város a maga terhére fel emeli a tanítók fizetését. A tanács megállapította abban, hogy a kérelem teljesítése elől elzárkózni nem lehet. Ha azonban a kérelmet nem teljesíti, akkor szeptemberben a két tanonciskola nem fog megnyitni. A tanács tehát azt javasolja a közgyűlésnek, hogy ez év szeptemberéig 50 százalékkal, szeptembertől kezdve további 50 százalékkal emelje fel a tanonciskolai tanítók fizetését. Ezzel kapcsolatban Kovács Vince azt kérdezte a tisztviselőktől, hogy a tanítók, akiknek 150 koronás tiszteletdíja szerződésben van biztosítva, elbocsáthatók-e, ha megtagadják a tanítást és hogy lehet őket a tanítás folytatására kényszeríteni? Jégersz Károly dr. tisztviselő azt válaszolta, hogy ezeket a tanítókat nem lehet a tanítás folytatására kényszeríteni. Ha azonban a város elbocsátja őket és másokkal helyettesíti, a javadalmazásban mutatkozó különbséget a szerződés szerinti kötelesek viselni. A tanítók nem követnek el fegyelmi vétséget, mert a tanonciskolákban való tanítás csak magánfoglalkozás és amikor őket alkalmazták, nem tettek esküt. Minthogy a tanítók helyzete nagyon kuszált és vitás, a tanács felhívja az iskolák felügyelő-bizottságát, hogy a tanítókat szabályszerűen bizza meg a tanítással és jogviszonyuk rendezéséről tegyen előterjesztést a közgyűlésnek.

— **Riadalom a tífusz miatt egy balatoni fürdőn.** Balatonfüredről jelentik: Balatonfüred nyári vendégei közt nagy nyugtalanság támadt a tífuszjárványról elterjedt hírek miatt. A gyanus megbetegedések száma mind nagyobb, de a fürdőigazgatóság semmit sem tett az izgatott közönség megnyugtatója. Közben 5-6 esetben határozottan megállapították, hogy a typhonikus tüneteket a paratyhus-bacillusok okozták. Több beteg gyermeket, így a Vigszínház egyik kiváló színművésznőjének kisfiát, továbbá egy orvos két fiát beszállították Budapestre. A községbeli kutakat lezárták, a savanyvízforrást megvizsgálták. A nyaralók egyrésze elmenekült Balatonfüredről, sokan alighogy megérkeztek, visszafordultak. Dr. Sümegi József fürdőorvos a járványról a következőket mondta:

— **Ijedtségre nincs ok.** Mindössze 5-6 gyanus eset fordult elő, a betegeket azonnal bevitték Pestre. A nyaraló vendégeknek nincs okuk a menekülésre, azt azonban minden esetre okosan teszik, ha a tisztaságra vigyáznak és a nyári gyümölcs fogyasztását korlátozzák.

— **A Fischer Eliz-szemkórház.** Az egészségügyi bizottság letárgyalta a Fischer Eliz-szemkórház alapító-levelét és a tanács elé terjesztette. A tanács mai ülésén foglalkozott a bizottság előterjesztésével, amely szerint a törvényhatósági bizottság köszönettel vegye tudomásul az alapítványt és mondja ki, hogy helyes volna, ha a szemkórházat a létesítendő új állami kórházba csatolnák. A tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a szemkórház céljaira az építendő új állami kórház mellett adjon telket.

— **A városi mérnök nem fog többé rekvirálni.** Nachtnébel Ödön városi főmérnök bejelentette a tanácsnak, hogy a mérnöki hivatal nem képes ellátni teendőit, ha Dömötör László mérnököt nem mentik fel a rekvirálási teendők alól. A tanács mai ülésén kimondta, hogy városi mérnököt nem rendel ki többé rekvirálásokhoz.

— **Egy aradi uriaszony lakásrekvirálása Budapestben.** Budapestről jelentik: Dr. Szily Jenőné tartalékos tűzérkapitány felesége, aki Szabó Albert aradi üvegkereskedő leánya, a budapesti lakáshivatalhoz fordult és azt kérte, hogy a Baross-utca 21. számú házban özvegy Majthényi Lászlóné lakását rekvirálják el részére. Kérelmében előadta, hogy férjének hadbavonulása folytán kénytelenek voltak korábbi lakásukat tovább adni és most nem tudnak lakáshoz jutni. Özvegy Majthényi Lászlóné lakása pedig üresen áll, tehát joga nyílt neki mint kérelmezőnek a lakás elrekviráltatásához. A lakáshivatal helyt adott a kérelemnek és arra kötelezte özvegy Majthényi Lászlónét, hogy engedje át a Baross-utca 21. számú házban lévő lakását dr. Szily Jenőnek. Ezen intézkedés ellen Majthényiné előterjesztéssel áll, amelyet most tárgyal a budapesti lakáshivatali bizottság dr. Bálint Andor járáshíró elnöklésével. A tárgyaláson özvegy Majthényiné előadta, hogy a Baross-utcai lakását egészségi okokból kénytelen volt elhagyni, mert tüdőgyulladást kapott, majd szemhétségség támadta meg és gyógykezelése céljából kénytelen volt vidéken, majd szanatóriumban tartózkodni. A lakása azonban ez idő alatt sem állott üresen, mert a távolléte alatt elfoglalta azt leánya, Majthényi Anna, aki Anguszta főhercegnő udvarhölgye volt és éppen az ő betegsége idején elhagyta e méltóságot és így leányának szüksége volt a lakásra. Ezt a körülményt igazolta a bizottság által kihallgatott Révay Simon gróf tanu is, mire a lakáshivatali bizottság megváltoztatta a lakáshivatal határozatát és a lakásnak dr. Szily Jenőné részére való rekvirálást mellőzte.

— **Rendőri hírek.** Dr. Schusztér Ödön ma fellelentést tett a rendőrségnek, hogy a Raita-evezős egyesület csónak házába, amíg ő evezni volt, ismeretlen tettes kabátja belső zsebéből az ott levő 300 koronából 100 koronát elloptott. A rendőrség a nyomozást megindította. — **Sebestyén Jánosné** ma az ócskaniacsn 2 darab 200 vados fehére és 2 darab fekete cernát akart eladni, darabját 18 koronáért. Petkovics Béla rendőrfelügyelő a cernát lefoglalta és elkobozta az asszony ellen pedig, mert jóval maximális áron felül akarta a cernát eladni, árdrágítás miatt az eljárás megindult.

— **Sztrájkra készülnek az aradi bérkocsisok.** Ma több aradi bérkocsis jelent meg Bittner Róbert főkapitány helyettesnél és bejelentette, hogy a bérkocsisok holnap sztrájkba lépnek, mert a lovakat nem tudják élelmezni. Elmondották, hogy többször kértek már takarmányt, de nem kaptak. Ha pedig valahol beszerettek takarmányt, a hatóság elvette tőlük. — Bittner Róbert nyomban érintkezésbe lépett Vannay Gyula tanácsnokkal, a közlélmzés helyettes vezetőjével, aki intézkedett, hogy a bérkocsisok egyelőre korpát kapjanak, amíg a közlélmzési miniszter a Haditermény útján kiutalja a város által kért takarmányt.

— **Hangverseny Menyházán.** Amint megírta az Aradi Közlöny, hogy a Menyházán nyaraló Zoltay Mátýásné egy kirándulás alkalmával kisebb fajta foku zuzódást szenvedett a jobb lábán. Örömmel értesülünk most arról, hogy a népszerű aradi uriaszony már teljesen jól érzi magát, úgy, hogy az augusztus 17-én Menyházán megtartandó műkedvelő hangversenyen is részt fog venni.

Uj Mária Terézia-rendi lovagok.

(Egy volt aradi alezredes legmagasabb kitüntetése.)

A király, mint tavaly a születésnapja alkalmából, az idén is nagyobb számban nevezett ki harctéren kitűnt tisztet Mária Terézia-rendi lovagokká. Érdekes, hogy az új lovagok majdnem valamennyien a háború legelején szerzett érdemeiért kapták meg ezt a legmagasabb katonai kitüntetést, amellyel a bárói rang és nyolcezer korona évi járadék van összekötve. Mig tavaly báró *Cunin* tartalékos hadnagy is megkapta a lovagrendet, addig az idén egyetlen tartalékos tiszt sincs a kitüntetettek között. A lovagok felavatása holnap történik meg a király felavatási helyén.

Ő császári és apostoli királyi felsége — mint *Bécsből* jelentik — a katonai Mária Terézia-rend káptalanjának javaslatára az ellenség előtt tanúsított kiváló magatartásuk hálás elismerésül a katonai Mária Terézia-rend lovagkeresztjét adományozta:

1. Gyarmatai és magyarcsékei *Dáni* Balázs altábornagynak az 1914. évi augusztus 14-iki sabáci harcokért, aki akkor vezérőrnagy volt és a 62. gyalogdandár parancsnoka.

2. Polichnói *Boeriu* János nyugalmazott vezérőrnagynak az 1914. augusztus 23-iki polichnói ütközetért, aki akkor mint ezredes a 76. gyalogezred parancsnoka volt. (Boeriu 1910-ig az aradi 33. gyalogezredben teljesített szolgálatot és innen mint alezredes távozott Sopronba az említett csapathoz. Szikár, feszes tartású katonatiszt volt, aki egyedül hivatásának élt. Aradon legutolsó katonai funkcióját az 1910-iki képviselőválasztáson teljesítette mint a kivonult rendfenntartó csapatok parancsnoka. A szerk.)

3. Nagy Pál altábornagynak, aki 1914. augusztus 29-iki hychanal ütközetben szerepelt mint vezérőrnagy és a 73. honvédegyalogsdandár parancsnoka volt.

4. Dr. *Bardolff* Károly altábornagynak az 1914. augusztus 31-iki komaróvi csatáért, ahol mint ezredes a 29. gyalogdandárt vezényelte. (Dr. *Bardolff* mint ezredes Ferenc Ferdinánd trónörökös katonai irodájának főnöke volt. Ké-

sőbb a harctéren vezérkari főnöke lett mint vezérőrnagy *Boehm-Ermöhl* hadseregének és *Galicia* felszabadításában volt jelentős szerepe. A szerk.)

5. *Lehr* Antal 106. gyalogezredbeli ezredesnek az 1914. szeptember 2-iki opolui harcokért, amelyeket mint őrnagy a H-13. magyar népfelkelő zászlóalj parancsnoka küzdött végig.

6. Rozvadová lovag *Jordan* Rozvadovszki *Taddeus* altábornagynak az 1914. szeptember 5-iki zborovi ütközetért, amelyben mint vezérőrnagy a 12. tábori tüzérdandár parancsnoka vett részt.

7. Gradensburgi lovag *Cavallar* Vilmos 92. gyalogezredbeli századosnak az 1914. szeptember 6-iki sassiui ütközetért, amelyben mint főhadnagy-századparancsnok a 92. gyalogezredben vett részt.

8. Az ellenség előtt elesett *Négvesi Szepessy* András őrnagynak az 1914. szeptember 14-iki szerbiai vucevó-háti harcokért, amelyeket mint százados-zászlóaljparancsnok harcolt végig a 30. honvédegyalogsdandárban. (A rend szabályai értelmében az elesett hős örvényes, egyenes leszármozói kérhetik a bárói rangot. A szerk.)

9. Hagenfelsi *Haasz* János ezredesnek az 1914. szeptember 19-iki szerbiai pricnovici ütközetért, ahol mint alezredes a 21. tábori vadászászlóaljat vezényelte.

10. *Ungár* Károly 83. gyalogezredbeli főhadnagy az 1914. október 2-iki ujaci- (Visloka mellett) és az 1915. április 2-iki bukóvöröci (Kárpátokban) ütközetért, amelyekben mint a 83. gyalogezred hadnagy-utász-tisztje tüntette ki magát.

11. *Schöbel* Ferenc 21. gyalogezredbeli ezredesnek az 1914. december 2-iki Visegród melletti Virha-magaslati harcokért, amelyben mint alezredes a 79. gyalogezred parancsnoka vett részt.

12. *Wachter* Róbert 83. gyalogezredbeli ezredesnek az 1916. szeptember 3-iki sibalyni (Brzezani mellett) és az 1917. július 1-iki contuci- (Brzezani mellett) és az 1917. július 1-iki contuci- harcokért, valamint harctéri összszolgálatiért.

— Uj műsorral — utolsó előadások a Hadsegélyező cirkuszban. Ma szombaton utolsó előtti esti dísz előadás teljesen új műsorral. Elvino a csodaember — élve eltemeti magát. — Könyvték nagyszerű ösziörös Jokey-jeleneteket mutatják be, úgy amint Amerikában Barnum és Boleynál léptek fel. Holnap, vasárnap utolsó két ünnepi bucsu előadás, délután 4 és este 8 órakor az új műsorral. Délelőtt 10—12-ig nyilvános próba.

— Meglopott tanító. Nagy József kolozsvári tanító, tegnap Békéscsabán keresztül utazva abban a meglepetésben részesült, hogy 340 koronát, írásait, vasuti igazolványát és jegyét tartalmazó tárcáját ellopták. Egy úriember kölcsönzött neki pénzt, hogy utját folytathassa Aradra, ahol a temesvári tanfolyamot hallgatja.

— Ruhát kapnak a női közalkalmazottak. Az aradi népruházati bizottság *Heppes* Miklós nyugalmazott kuriai bíró elnöklésével ma délután ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a női közalkalmazottak 25 százaléka bluzra és 25 százaléka aljra való szövetet kap. A férfi közalkalmazottak női családtagjainak 10 százaléka 21 korona árban bluzra való szövetet kapnak.

— Aradról kitiltott zöldségkereskedő. A rendőrség örökre kitiltotta Aradról *Junger* Ábrahám zöldségkereskedőt. A kitiltást a tanács is jóváhagyta. *Junger* ez ellen felebbezett. A felebbezést felterjesztik a belügyminiszterhez. *Szabolcsi* Dezső is megfelebbezte azt a végzés, amely szerint nem kap zöldségvásárlásra és eladásra hatósági engedélyt. A felebbezést felterjesztik a miniszterhez.

— Az árdragító cipész. Bolován György, Árpád-tér 4. szám alatti cipészmeister jufiagos módon akarta a maximálási rendeletet és a rendőrséget kijátszani. Kész cipői voltak, melyeknek talpából kivakarta az árat. Nehogy feltűnő legyen, hogy ő több ilyen cipőt hoz forgalomba, szétosztotta ismerősei között, akik azután részben az ócskapiacra, részben pedig ismerőseik között próbálták eladni. *Petkovics* Béla rendőrfelügyelő azonban rájött a cipész taktikájára. Az üzletben házkutatást tartott és ott is talált több cipőt, amelynek talpából a maximális ár ki volt kaparva. A cipőket, amelyeket ily módon hozott forgalomba jóval a maximális áron felül adta. Egy pár 36-os gyermek cipő 110 korona, viszont egy férfi füzös cipő is 110 korona volt. A cipőket elkobozta *Petkovics* Béla felügyelő, a cipész ellen pedig árdragításért megindították az eljárást.

KÖZGAZDASÁG.

— Vállalatok adóvallomása. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójának az 1918. évre, e vállalatok hadi nyereség-adójának pedig az 1917. évre szóló kivétele elrendelgetvén, az ezen adónemnek kivételéhez a fennálló törvények és rendeletek alapján előírt, a vállalat törvényes képviselője által kiállított és: a) a kereseti adóban adóköteles üzleti nyereséget, b) a bányaadóban adóköteles üzleti jövedelmet, c) a hadi nyereségadóban adóköteles nyereségtöbbletet magukban foglaló vallomásokat, mind a három adónemre vo-

natkozólag egyszerre, 1918. évi augusztus hó 31-ig tartoznak a vállalatok benyújtani. 2. A nyilvános számadásra kötelezett vállalat úgy a kereseti adóra, mint a hadi nyereségadóra vonatkozó vallomását ahhoz a pénzügyigazgatóságához (adófelügyelőhöz) köteles benyújtani, amelynek működési területén levő községben (városban) a vállalat igazgatóságának (belföldi képviselőségnek) székhelye van. A hadi nyereségadóra vonatkozó vallomást mindannyik vállalat kivétel nélkül tartozik beadni, tekintet nélkül arra, hogy a vállalat nyereségtöbblete az 1917. hadi üzleti évben az adómentes minimálumból (10.000 k.-t) meghaladja-e vagy sem, vagy hogy ilyen nyereségtöbblete egyáltalán mutatkozik-e vagy sem. Ezen rendelkezések alól kivételnek azok a belföldi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok: a) amelyeknek saját főkéje az 1917. hadi üzleti évben nem haladta meg a 100.000 koronát, amennyiben mérlegszerűen kimutatott nyereségük a hadi üzleti évben nem volt 10.000 koronánál több; b) amelyeknek nyereségtöbblete az 1917. hadi üzleti évben nem haladta meg a 10.000 koronát, amennyiben ezt az utóbbi körülményt a hadi üzleti évre vonatkozó mérlegeiknek, a változásra kitűzött határidőig való bemutatása mellett, összes igazgatósági tagjaik aláírásával, az illetékes pénzügyigazgatóságnál bejelentik.

— Tőzsde. *Budapestről* telefonálja tudósítónk: A budapesti értéktőzsdén ma a következő záró árfolyamjegyzések történtek: Magyar Hitel 1365—50, Osztrák Hitel 905, Agrárban 1079, Fabank 970, Hazai bank 655, Kereskedelmi bank 5955, Magyar bank 985, Konkordia 920, Viktória 1935, Salgótarjáni 1220, Rímamurányi 1156, Fegyvergyár 1175, Ganzgyár 4220, Adria 1845, Államvasut 1044, Ruggvanytagyár 1195, Clotild 649, Nasici tannagyár 3445.

MODERN KABARE.

Központi Szállója Salacz-utca.

Ma szombaton, augusztus 17-én. Este fél kilenc órakor: Uj műsor, új tagok és új attrakciók. Vasárnap d. u. 5 órakor mérsékelt hely-áru fehér műsor. Hétfőn pikáns est. Tánckaszinó a Központi szálló télikertjében. Az előadások naponta tíz órakor kezdődnek. Előadás után parkett tánc. Belépődíj 2 korona.

A szerkesztésért felel

STAUBER JOZSEF.

UJ KÖNYVEK.

* *Claude* Farrère: *Az örök élet háza.* (Regény.) Fordította Kállay Miklós. Ára 8.— K. Tevan-kiadás. *Claude* Farrère legszebb, legirodalmibb és legérdekesebb regénye jelent meg ezuttal magyar nyelven. *André* Narcy kapitánynak rettenetes kalandja képezi a regény tárgyát, igazi művészi tökéletességgel, érdekesítő meseszöveggel megírva.

* *Pajzs* Elemér: *Czirkusz.* (Két regény.) Ára 5.— K. Tevan-kiadás. Két regény a magyar kisváros életéből merítve. *Pajzs* Elemér, méltán fértőzött be a közönség szeretetébe, ezuttal egy kisvárosi cirkusz porondjára vezeti az olvasót, ahol a cirkuszi díjbirkózónő groteszk szerelmi életét tárja elénk. A kötet másik regénye *Rudinak*, a rőföségédnek a kisváros kávéházának kaszínója iránt táplált meleg s odaadó szerelmét mutatja be.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltakér! nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem elhunytával alkalmával részvételükkel felkerestek, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, fogadják ezuton leg-hálásabb köszönetemet. 5846

Özv. Zsupanszki Sztankóné.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szerzők szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 30 fillér. Vastagabb betűkkel 50 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután fél 6 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 3 korona.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

VIDAM SZÖSZKE urileány levelezne harcériekkel, önkéntestől hadnagyig. Leveleket jelezve a kiadóba kérem "kisasszony" jelígre. 5822

Házasság.

ÖSMERETSÉG HIÁNYÁBAN keresek egy fiatal fess leánykát jó feleségnek, ki nagyobb hozománnyal rendelkezik. Keresélyem, fess fiatalember vagyok, évi jövedelmem meghaladja a 60-80 ezer koronát. Csak komoly ajánlatokra válaszolok. "Nősülni szeretnék" jelígre a kiadóhivatalba. 5832

HUSZONHAT ÉVES izraelita fiatal ember, civilben kereskedő, feleségül venne egy intelligens és kizárólag jó házból való izraelita lányt 30-50 ezer kor. hozomány. Fiatalok, elváltak és özvegyek ajánlatukat küldjék be "26 éves" jelígre a kiadóba. Kor nem számít. 5841

Alkalmazást keres.

HOSSZABB GYAKORLATTAL BIRÓ fiatal nő, gazdaszónynak ajánlkozik. Moldován Miel, Kossuth-utca 17. szám. 5825

FÉRFI ÉS NŐI confectio szakmából admentes kereskedő segéd állást keres. Cim a kiadóban. 5826

KERESKEDELMI VÉGZETT fiatal ember megfelelő alkalmazást keres asept. 1-ére. Cim a kiadóban. 5767

FIATAL FÜSZER kereskedő segéd azonnali belépésre állást keres. Alb György Borosjenő. 5560

Alkalmazást nyer.

SUCHE INTELLIGENTES deutsches Fräulein mit gutem Zeugnisse zu 8 und 10 Jährige Mädchen. Adresse in der Administration. 5848

ÖSMEGE ÉS BODEGA üzletemet ova-dékképes üzletvezetőnek adnám elszámolásra, ki hasonló üzleti jártassággal bír, előnyben részesül. Fix fizetés és forgalomból százalékos megállapodás szerint. Magyar-román nyelv ismeret megkívánatik. Cim Návrádi Hugó, Brád, (Hunyadm.) 5827

FIATAL GAZDASSZONY keres-tik vidékre gyengélkedő urind mellé és egy szorgalmas mindenek főzőnő azonnali belépésre. Jelentkezni Apponyi-ut 8., II. em., ajtó 11. 5835

HÁZVEZETŐ, aki önállóan dolgozik, kenyeret süt stb. kisebb vidéki gazdaság részére, semet gyarmektelen házaspárhoz kerestetik. Jelentkezési igények megjelölésével "A. H." jelígre a lap kiadóhivatalába küldendők. 5828

FÉRFI ÉS GYORSIRÁSBAN gyakoroltat kisasszonyt keres Deutsch ügyvéd, Petőfi-utca 24. Jelentkezések délután 3-5-ig. 5843

JÓ HÁSBÓL való iskolázt leányt keresek 6 és 8 éves leánykám mellé. Luth-u. 2. I. em. 8. a. 5847

NEVELÉSEKRE keresünk rendszeres írást, megbízható egyént. Lehet rokkant katona, esetleg nő is, ki kisebb-nagyobb csomagokat emelni tud. Cim a kiadóban. 5600

CIPESZ, CSIZMADIA ÉS SZABÓ munkásokat keres az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága. Jelentkezés Csanádi-palota, II. em. 48-50. ajtón, d. e. 8-2-ig. 5717

KÉPTE FIÚ, jó fizetés mellett, nyomdákban alkalmazást nyert.

INTELLIGENTES DEUTSCHES Fräulein wird gesucht zu zwei Kindern auf Land. Anträge in Administration d. Blattes. 5801

Kiadó lakás.

2 SZOBÁS lakásomat feleségemmel kisebb 2 szobás lakással az állomás közelében, Cim a kiadóban. 5824

Lakást keres.

100 KOR. jutalmat kap, aki egy vagy két szobás lakást keres. Cim a kiadóban. 5831

Vétel és eladás.

20 LŐERŐS villanymotor transzformátorral, esetleg új cséplőgéppel, eladó. Schambergernél, József főherceg-ut 11. 5842

KÉT SZEP LEANDER eladó. Piros és fehér. Virág-utca 7. 5840

VADONAT új paplanok és függönyök eladók. Cim a kiadóban. 5833

MEGVÉTELRE KERESÉK egy méz-szártyák teljes berendezését. Ungár Vilmos, Arad, Chorin Aron-u. 2. 5834

RUHAFESTÉK „Silvia” lecsúszó márká nagyban és kicsinyben kapható Goldstein Simon, Brád. 5830

MODERN női író asztal eladó. Wesselenyi-utca 33. 5838

VÖRÖSHAGYMAT, foghagymát, zöldségféléket, főzőtököket stb. a maximális árak keretein belül szállítunk. Aradfor-galmi Résszénvénnyársaság, Makó. 951

MEH VIASZOT veszek a legmagasabb árban. Ajánlatokat ármejelölésével kér Nagy István, Opécska. 5761

EGY RÉGI, kézi, tiszta vasból való kávédaráló eladó. Batthyány-u. 23., I. emelet. 6000

NAGYOBB kályhát keresek megvétel-re. Cim a kiadóban. 2599

ELADÓ vadonatúj hosszú téli kabát. Bercsényi Miklós-utca 44. 5802

IROASZTAL antik, kitűnő karban, igen szép, eladó. Megtekinthető Amigó szállítónál, Vörösmarty-utca 2. 5803

HORDÓT, újat és használtat, minden mennyiségben veszek, Ungár József Arad, Varjassy Lajos-utca 39. 5814

BÖSENDORFER ZONGORA eladó. Cim a kiadóban. 5815

HASZNALT ÓLOM megvételre keres-tetik. Bővebbet a kiadóban. 2100

Ingtatlan.

ELADÓ a belvárosban szép nagy kerttel. Cim a kiadóban. 5821

BÉRHAZAK a belvárosban, november-re elfoglalható három, illetve öt szobás lakásokkal eladó. Cim a kiadóban. 5772

VESZEK 30-50 hold jó minőségű termőföldet síkságon, Arad megyében. Ajánlatokat „Körösölgy” jelígre a kiadóhivatalba kérem. 5829

NAGYOBB szállót ideai természettel és megfelelő helyiségekkel keresek megvételre. Szives ajánlatokat „B. B.” jelígre a lap kiadóhivatalába kérek. 5844

FÖLDBIRTOK 1700 kat. hold Temes-megyében haszonbérbe, vagy örökáron gazdasági épületekkel s teljes felszereléssel azonnal átadó. Grosz Jenő Arad, Szabadság-tér 12. szám. 5741

EÖTVÖS-utca 17. és Szabadság-tér 4. számú házak eladók. 5769

SZENT PAL-U. 11. SZ. alatti családi ház uri lakással, műhelynek, gyárnak, esetleg raktárnak megfelelő 2 emeletes melléképülettel, ásványfedett udvarral szabad kézből eladó. Értekezhetni: Weisz Mór, Pankota. Telefon 17. sz. 5784

ELADÓ az Honfoglalás 34. sz. újonnan épült ház, melyben 9 szobás lakás van. Értekezni Győriútnál, Fábrián G-u 11. szám. 5794

ELADÓ a Kapa-utca 37b. sz. és az Urbán Iván-utca 6. sz. ház előnyös árban. Felvilágosítással szolgál Rapp Gy. Csutor-u. 3. sz. 5808

Üzletek.

SZATÓCS ÜZLET berendezéssel együtt eladó. Teleky-u. 25. 5845

Ellátás.

URI CSALÁDNAL kitűnő ellátást nyer középiskolás urileány. Fürdőszoba és zongora használat. Cim a kiadóban. 5800

TELJES ELLÁTÁSRA fogadok középiskolai tanulókat. Cim a kiadóban. 5813

Oktatás.

ZONGORA TANITONO órákat vállal. Teljes levelek „Biztos eredmény” jelígre a kiadóba kéretnek. 5724

Különféle.

APRÓHIRDETÉSEK az Aradi Közlöny részére felvételnek a Messengerböly Irodában, Klein I. hirdetési és hírlapirodájában, Zrinyi-utca és a Kossuth-utcai papírüzletben.

Ucska, használt

ólomcsöveket

és egyéb

ólomtárgyakat

megvételre keresünk.

Aradi nyomda részvénytársaság.

Az aradi kir. járásbíróóság vezetőjétől.

1918. EL. XIII/L-3. sz.

HIRDETÉMÉNY.

Az aradi kir. járásbíróásgnál selejtezés alá kerülnek a 13300-1912. I. M. sz. rendeletben felsorolt korlátozások figyelembe vételével.

I. Az 1872-1884. évekből:

1. A régi I. irattári osztályba (U. Sz. 317. §.) tartozó polgári peres ügyek iratai.

2. Előzetes bírói szemlére vonatkozó iratok, amelyeket még perben fel nem használtak.

3. Iktató könyvek ide nem értve a telekkönyvi iktató könyveket.

II. Az 1872-1886. évekből:

1. A régi II. irattári osztályba (U. Sz. 317. §.) tartozó perenkívüli ügyek iratai.

2. A régi III. osztályba tartozó büntető ügyek iratai.

3. Fizetési meghagyásos ügyek iratai (Fh.)

4. Polgári vegyes ügyek iratai (Pv.)

5. Vésések és kihágások iratai (B.)

III. Az 1872-1912. évekből:

1. Elnöki ügyek iratai (El.)

2. Fizetési meghagyásos ügyekben érkezett megkeresések iratai (Fm.)

3. Polgári ügyekben érkezett megkeresések iratai (M.)

4. Büntető ügyekben érkezett megkeresések iratai (Bm.)

5. Büntető vegyes ügyek iratai (Bv.)

Felhívom mindazon érdekeltet, a kik a most megjelölt selejtezendő iratok közül egyes iratok kiadását, vagy tovább megőrzését kívánják, hogy ez iránt a jelen hirdetmény közzétételétől számított 1 hónap alatt nálam indokolt kérelmet terjesszenek elő.

Arad, 1918. augusztus hó 8.

Kovács József,

kir. távolléti bíró.

5839

Könyvnyomdai

tanulóleányok

jöttetással

felvétetik.

Bővebbet a Kiadóhivatalban.

Könyvt. Testvérek

Hadsegélyző

CIRCUS

SZOMBAT

augusztus 17-én este 8 órakor.

VASÁRNAP

augusztus 18-án délután 4 és este 8 órakor

3

UTOLSÓ

ELŐADÁS

új műsorral.

A vasárnap délutáni előadásban is a teljes új esti műsor. 5823